

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyilttér szavanként 6 L.

Alapította: Ifj. Szántó Károly.
Felelős szerkesztő: Dr. BO CZ SOMA
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“

Megjelenik minden vasárnap.
Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére küldendők.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatnak vissza

Mi a tennivalónk?

A háboru befejezése után a kisebbségi sorsba jutott erdélyi magyarság néhány évig a meg nem érdemelt, keserű valóra ébredés letargikus állapotában ált. Aktivitást semmi irányban sem fejtett ki. Egyszerűen várta és várta sorsának jobbrafordulását. Valami külső csodában hitt fanatikusan. Hol derűs, hol borus optimizmusa sziklaszilárdan állott s amikor a várt csoda nem következett be, itt-ott egyesek eszmélni kezdtek, hogy tenni, cselekedni kellene helyzete felismerésére; hogy mozgásba kell hoznia a magyarságot. Szervezni kell, különben a megsemmisülés, a pusztulás vár rá. (Történelmet mondunk.)

A közélet terére lépés a Magyar Szövetség megalakulásával veszi kezdetét. A szövetséget rövid lélegzés után a politikai párttá tömörülés váltotta fel, hogy Avarcsuékmal a politikai porondra lépjen. Az aktivitásból remélt eredmények nem váltak be. A magyarság tömege arra jött rá, hogy hiábavaló a hatalom árnyékába való huzódás, hogy eredménytelen a politikai szereplés is, kormányt támogató magatartással. Önálló feleléssel próbált hát, hátha ez közelebb viszi népi jogainak elismertetése felé.

Az ahhoz fűzött remény se vált be. Számottevő eredményt egyik magatartás sem hozott magával, úgy, hogy közjogi, de sőt talán még magánjogi terén is ott állunk ma, 1928-ban, ahol 9 évvel ezelőtt állottunk.

Gondolkozva eddigi magatartásaink hatásai felől, habozás nélkül a semmi eredményre jutás konzekvenciáját kell leszögeznünk. Mindegy volt: akár csináltunk politikát, akár nem; akár kormányt támogattunk, akár pedig előkelő idegen szerepét vállaltuk, mint független pártalakulat.

Mi tehát a tennivalónk? Kezdjük előlről kisdud játékainkat, folytassuk ott, ahol elhagytuk, vagy vonuljunk a rezisztencia sánca mögé, mert valamit tennünk kell ma is, — az eredménytelenségek láttán is.

Hogy a kérdést mely az erdélyi magyarság vitalis érdekét érinti, eldönthessük, vagy, hogy csak a kérdéshez hozzá is szóljunk, egy körülményt kell leszögeznünk. Akármilyen optimista is legyen valaki, akármennyire talán csak látszat is a dolog, — egy tény bizonyos és ez az, hogy román kormány vagy román párt önként, meggyőződésből, tehát őszintén a Magyar kisebbség létezési jogát, szabad életki-

fejtési lehetőségét soha el nem ismerte — s azt a jelek után ezután sem fogja elismerni. Se szép szóra, se imponáló követelődésre, se lármára, se baksisért, se semmiféle machinációra. — Az erdélyi magyarság — a bukaresti tözsdén mint felszámolás előtt álló társaság volt és van jegyezve. Így volt, és így is lesz ez akár hivatalos Magyar Párt, akár Bernády, akár Tőkés Ernő jár el és girálja ügyeinket. Mert Kiss Géának semmivel sincs több sulya, politikai ereje, mint Jakabfy Elemérnek és a liberális pártba való belépés vagy a liberálisokra való szavazás nem mentesíti ime a nagygalambfalviakat a zsandárszuronytól, sem Udvarhelyszéket a románságba való bekebelezéstől.

Legyünk tisztába, eszméljünk hidegen rá, hogy minket az államhatalom elnyelni, megsemmisíteni akar, akár gutgesinntekként, akár pedig mint irredentákat. Nincs mit válogatni egyáltalán a tekintetben a magatartások között.

Várható-e ebben a tendenciában változás? Belátható időn belül, a jelenlegi konstellációk mellett — nem. Nincs tudniillik miért? — Így állván a dolgok, mi a helyes, a fentebbi tendenciát parizozó magatartás?

Semmi más, mint befelé a konzerválódás, kifelé az aktív rezisztencia.

A konzerválódás feladata egyes helységekben agilis egyénekre s azokon át egyes szervezetekre, egyesületekre vár. Miként nem lehet millió halat egy dobozba préselni, — úgy egy szétszórta lakó népet se lehet hatalom nélkül egy helyre, egy komandóra, egy skatulyába belefoglalni. A párvezetőségnek csak a skatulyák formáját lehet megadni, talán itt-ott a skatulyákba helyezést is megengedik neki, de ennél többet nem tehet, mert nem engedik, hogy tegyen.

Ne varjon tehát egységes irányításnál többet senki a Magyar Párttól, mert nem adhat, nem tehet egyebet.

Ami az aktív rezisztenciát illeti, kifelé a magyarságtól, hát az legelsőben is a magyarázatra szorul. Érteni kell alatta a politikai aktusokban való komoly részvételt, bátor szóval, fanatizáló igazságokért. Ha azt mondom annak a választónak, hogy küzdeni akarok azért, hogy egyenlő embereket egyenlő mértékkel mérjenek, egyenlő adózat egyenlő elbánásban részesítsenek, lehetetlen, hogy meg ne nyerjem a szívét. Ha pedig megnyertem, igazán nem lényeges, hogy erőszakkal vagy csalással talán elűtnek a mandátumtól.

Az igazságot nem lehet elnyomni, az igaz ügyet nem lehet elgáncsolni, az igaz ügyet nem lehet elgáncsolni, az igaz ügyet nem lehet elgáncsolni. Legfeljebb ideig, óráig. Ezelatt pedig életnevet ereszt a lelkekbe az igaz ügy diadalának biztató tudata, a morális fölbény, amit érez az erkölcs, az erény a becstelenség fölött, a becsület a gáztett láttán.

Amikor tehát szemünk előtt két hatalmas többségi párt viv elkeseredett harcot a hatalomért, mi, a kisebbek, szorítsuk össze sorainkat mindenféle a portáinkon, hangozzék egybehívó szózat; parlamenti embereink pedig adjanak hangot, folyton, folyton és folyton — sohasem elégszer — nagy-nagy sérelmeink, sok-sok bajainknak és legfőként egyenlőségre, igazságra-szomjuhozásunknak.

Az Ur 1928-ik esztendejének elején ime, ez a tennivalónk.

Terem-avatásra

gyül ma össze Szászváros kicsi magyarsága. Ünnepet ül, mert kicsiny fészke, nemes emberek áldozatkészségéből, uj köntöst öltött, szépet, ragyogót, hogy benne a szeretet jegyében ápolja tovább zengzetes szép nyelvét, melynek annyi ellensége van s amely oly magára hagyottan igyekszik megküzdeni vészszel, viharral.

Régi szép idők tanuja a mi Kaszinónk. Láta már nagyapáinkat ifjan s falai között régen elsiratott nagymamák táncolták egykor a menuettet. Tanuja volt a szabadság viharzásának, a magyarság virágzásának, egy ezredév büszke ünnepének, látta egy megdöntetlennel hitt haza pusztulását s a megpróbáltatások nehéz idején láthatta, mint fogy, pusztul a magyar. De az öreg Kaszinó dacolt vésszel, viharral, idővel. Megmaradt bástyának s a szeretet mindennél hatalmasabb erejével maga köré gyűjtötte a maroknyi magyarságot.

Mint világító torony kietlen éjszakában, megmutatta a Kaszinó az utat hiveinek, melyen haladni kötelessége minden magyarnak. Megmutatta az utat, melyen haladnunk kell, kéz a kézben, göröngyön és akadályokon keresztül, de mindig együtt, mindig vállvetve, mindig hittel és mindig bizalommal, felemelt fővel, tisztá becsülettel. Tíz év csendes munkájának az eredménye: mai egyszerű ünnepe, s az ünnep annak szól, hogy az egységessé vált magyarság gyül össze a meghitt falak közé. Nem táncos, heje-hujás ünneplésünk lesz, hanem csendes áldozás prózában, versben, dalban, közös kincsünknek, a magyar nyelvnek. S erre az egyszerű ünnepre elfogja hozni bizonyára mindenki a szívét, a tisztát, a szeretettel teltet, melynek minden titkos

dobbanása a magyar emberé s a magyar ügyé! —b—

A városházáról.

Ezelőtt mintegy másfél évvel, történt, hogy a pénzügyi hatóságok felhívták a várost, 183764 leu 05 bani bányaadót azonnal fizessék be. Mindenki, aki tudja azt, hogy Szászváros város területén sem emberemlékezet óta, sem a történelem feljegyzései szerint soha bányászat nem volt, mondom, mindenki állíthatja, mily kellemes meglepődés-ként hatott ez a felhívás a város vezetőségénél, amely épp úgy, mint bármely magánember, keserves tapasztalokkal bír akkóról, hogy akármennyire nyilvánvaló valamely közteher kivetésének jogtalansága, a lehetetlenséggel határos attól a tehertől a szababulás. Érthető is, mert ostoba rendelkezés csak ostoba főtől eredhet, az ostoba fő pedig ostobaságának nagyságával egyenes arányban szokott makacsul ragaszkodni ténykedése csálhatatlanságához. Hanem a város vezetősége mégse késett, hanem azon hevenyében felterjesztéssel élt a kormányhoz, kérve feloldását a meglehetősen súlyos, de mindenképpen alaptalanul kivetett adó megfizetésének kötelezettsége alól. Azóta nyugton várt mostanáig s igaz, hogy nem fizetett. Ennek pedig az a kellemes következménye volt, hogy a napokban az állam végrehajtást foganatosított s lefoglalta a szóban forgó tartozás erejéig az állami adókból való részesedés címén a várost illető adóhánnyadot. Éppen időszzerűen, mikor a város kétségbeesetten kapkod, hogy a városi eltörölt, vagy leszállított taksák által beállott jövedelem csökkenést háztartásában kiegyenlítsse.

A városi fertályfák cédulái az idén 200 leu befizetése ellenében osztatnak ki. A díj emelését eléggé megokolja a termelési költségnek, adónak és az erdősítési biztosítéknak emelkedése.

Február 17-én végre döntött a kormány azok fölött a felebbezések fölött, melyekkel a városi állandó választmánynak és primárnak megválasztását támadták meg. A felebbezéseket a kormány elutasította s a választás jogerős. Most aztán nincs akadály annak, hogy a modern közigazgatás minden áldásával ráboruljon a boldog városra.

A tűzoltó egyesület által építendő torony és szín részére a városi erdőkben az építőanyag kitermelése most kezdődik. Az ott keletkező hulladék tüzi anyaggal talán lehetne a nyugdíjasok nyomorán is segíteni.

A „Ref. Nőszövetség“ vallásos estélye.

Ha megcsappant érdeklődés mellett is, de annál építőbb hatással folyt le a „Ref. Nőszövetség“ V. vallásos estélye. Az egyes programpontok magvetésében mintegy áldáskérésül hangzott el az előfóhász és erre a gyülekezet áhitatos éneke a „mennyben lakó jó Istenhez“ a könyörgés meghallgatásáért. Aztán Fodor Juliska szavalta Gárdonyinak „Írás a Bibliában“ és Endrődynek „Hit“ című, mély vallásosságot sugárzó költeményét, újabb jelét adva átérző szavaló képességének. Majd a Dalkarnak igaz áhitatot ébresztő, folytonos fejlődésről tanuskodó éneke után, Gergely Ferencnek az alkohol pusztításairól, anyagi és erkölcsi romlásairól, megrázó példákkal illusztrált előadása következet, alkalomszerűleg, a böjti időszak kezdetén, az ettől való védekezésben mutatva fel a protestáns böjti lényegét. Bizonyára senki sem volt a gyülekezetben, aki ne fogadta volna

valóságos megdöbbenéssel az összeroskasztó vádakat az alkohol gonosz hata'massága ellen s ne érzett volna visszaborzadást az életnek e legsötétebb kísértésével szemben. — Vajha a percek átélése sokakban váltott volna ki állandó elhatározásokat!

A valóságos bűnbánatba roskasztó hatásból harmatos üdítéssel emelt fel az az igazi művészi ének, melyben Debreczeny Mici, Weltzer Mimi, Vig Imre, minden kritikát győzelmesen bíró, orgona és hegedű kísérete mellett, gyönyörködtette a lelkeket. Járay Rózsika pedig az isteni hatalom mindenkor mély bölcsességének utait tárta fel M. Sadoveánunak, a kiváló román írónak, egy megkapóan szép legendájában. Végül Réthy Istvánné szavalt, ne homályosítsuk erőtlén jelzőkkel, hogy miként, hisz' őt igazi mesternek ismerjük e téren. A lelki emelkedésnek önkéntelen megnyilatkozása volt, amint erre a befejező gyülekezeti ének felzendült: „Fönn a csillagok felett“ hordozva lelkünket. Akik jelen voltak, átnemesült érzésekkel távoztak. Akik közöny, vagy könnyű szórakozások miatt maradtak távol: azok maguknak okoztak veszteséget.

Három iskolába törtek be egy éjszaka.

Elraboltak 32 ezer leu tandíjat.

A mult hét megint szenzációs esettel gyarapította városunk bűnügyi krónikájának lapjait. Február hó 27 és 28-ika közötti éjjelen, ismeretlen tettesek betörték a helybeli román állami elemi iskola igazgatói szobájába s ott felfeszítették az irodai asztaliókokat, majd a szekrényeket, hogy pénzt raboljanak. De irkákön, palatáblákon, értesítőkön, krétán kívül nem találván egyebet, hamarosan átrándultak az elemi iskolával egybeépült állami polgári leányiskolába. Itt is az igazgatói irodába törtek be s álkulcsokkal kinyitva az igazgatói íróasztal-fiókot, 32200 leu tandíj és beiratkozási hivatalos pénzt emeltek el. Az iskolák terepviszonyaival ismerős rablók — úgy látszik — sorra akarták venni a rendelkezés alatt álló időben az összes iskolákat, mert a kiadós eredménnyel záruló éjjeli „iskolai látogatás“ után a közelben levő róm. kath. elemi iskolában is tiszteletüket tették. De hát itt nem akadt elemelni valóra, mivel az általános és ingyenes népoktatási rendszer mellett a kisebbségi iskolák nem igen rendelkeznek csábingerrel kecsegtető iskolai „pénztár-álladékkal“. (Anghelescu miniszter ur az álladékot nagyszerűen elintézt az el-sinkófált államsegéllyel. A „semmi“ itt igazán — „a valóság képe!“) Az éjszakai pedagógiát gyakorló rablók a sikertelen iskola-látogatás után kellő undorral hagyták ott a kisebbségi elemi s hanyag hányavetiséggel dobták az iskola padlójára a magukkal idehurcolt polgári iskolai kulcsokat is.

A rendőrség megindította a legszélesebb körű nyomozást az iskolák hiénáinak kézrekerítésére.

— Országos vásárok Kudzsir községben. Kudzsir község négy országos vásár engedélyezése iránt folyamodott, melyeket április 2, 3, július 21, 22, szeptember 14, 15 és december 17, 18, napjain óhajtaná megtartani. Szászváros város tanácsa a törvényes 30 kilométeres körzetbe esvén a fent jelzett napokon tartandó vásárok által a szászvárosi vásárokat károsan befolyásolva nem találta, azért az engedélyezés ellen kifogást nem emelt.

Modern idők furcsa gyógymódjai.

Nehéz volna megmondani, hogy komolyan betegobb lett-e az emberiség az utolsó évtizedben, vagy csak a képzelt betegek szaporodtak el világszerte, de annyi bizonyos: százezrek és százezrek keresik elvesztett egészségüket, amlnek aztán az a következménye, hogy a nagy kereslet kielégítésére egymásután támadnak az új meg új gyógymódok. Ne szóljunk azokról a közismert kísérletezőkről, akik minden baj kuforrását a gymorban keresik, mint a hirhedt Bicsérdy, vagy Hanisch tanár, a mazdarnan tanítás prófétája. Ezek a félig laikus, félig „látnok“ emberek különleges kosztra fogják hiveiket és azt vallják, hogy sajátságos étkeiktől mind elpusztulnak a test gépezetét lassan megörlő éledsiek.

A hires Mecsnikov tanár, aki először hirdette, hogy testünk a gonosz és jó bacillusok hadszintere, állította, hogy az ártalmas éledsködők az étkezéssel kerülnek a szervezetbe, de szerencsénkre a vértünkben, hunsunkban ott vannak a derék falósejtek, azok aztán mind elfogyasztják az ártó bacillusokat. Aki egészséges akar lenni, csak annyit tegyen, hogy a falósejteket szaporítsa, amihez nem kell egyéb, mint kellő mennyiségű aludttej fogyasztása. Még nem is oly régen éppen elég ember fogyasztotta Mecsnikov tanácsára az aludttejet és az oltottejet, de a buzgó aludttej-ivók azóta kihaltak közülünk. Hiába szaporították falósejtjeik számát. Talán ugyanez lesz a sorsa Bicsérdy és Hanish mester hiveinek is, pedig prófétáik a gyümölcskoszt ellenében évszázadokat ígérnek az életből.

Igen ám, csak hogy amíg a gyümölcssevők gyűjtik a maguk hiveit, a francia Tissot tanár legeslegújában előállott a „penészelmélettel“, aminek nevében éppen a gyümölcssevéstől akarja eltiltani az emberiséget. Mert Tissot tanár szerint nincs bacillus, vagy más láthatatlan rontó éledsködő, csak „penész“ van, ami a táplálékkal jut a szervezetbe, még pedig elsősorban a gyümölcsvel. Következésképpen nem szabad nyers gyümölcsöt enni, ahogy Bicsérdy mester hirdeti, de még befőtlet is csak mértékkel lehet fogyasztani. Hiába adott rá engedélyt Hanish tanár, most aztán tessék itt igazságot tenni: mit együnk, mit ne együnk, mikor a tagadhatatlanul jóakaratu tanácsadók éppen ellenkező utasítást adnak.

Nagyon téved, aki azt hiszi, hogy a furcsa gyógymódok sorozata ezzel a pár közismert orvoslási módszerrel véget ért. Az igazán különösek csak ezután következnek. Például a tudós Gantier orvos szerint bajnak, betegségnek vége van, ha a földi halandó reggelként tíz percig lábujjhegyen sétálgat szobájában. A lábujjhegyen járó nem fertőzi meg új kórság, régi betegsége pedig elmúlik, ha Gantier tanárra hallgat. A lábujjhegyen járás e pillanatban még kissé ingatag módszer, de amint látható, az orvoslás prófétái nem fukarkodnak a gyógymódok kitalálásában, mit sem törődve azzal, hogy szegény betegek azt sem tudják, melyik világboldogító gondolat hívéül szegődjenek hát. Hanem hogy ne távolodjunk el nagyon a lábujjhegyen járók ingatagnak nevezett módszertől, akármilyen ujkéletű is ez a gondolat, már vetélytársra talált a „nevető-gyógymód“ hiveiben.

Ezek a derék urak és hölgyek B. Macfedden neves amerikai orvos elveit követik, aki azt hirdeti, hogy nincs egészségesebb valami, mint reggeli előtt egy negyed órácskáig ne-

vetni. Abból indult ki Macfedden tanár, hogy a jókedélyű emberek tovább élnek, amiről adatokat is gyűjtött össze. Szerinte a peszsimisták, a mélabusak, a korai halál bélyegét viselik homlokukon, ezért — ha tetszik, ha nem — reggeli előtt nevetésre kell ingerelnie arcizmaikat minden becsületes hívének. — Egyet azonban kifejejtett a kitűnő tanár adatainak halmazából. Nem írta meg, hogy Schopenhauer, a németek nagy bölcselője, a peszsimizmus és halálvágy apostola, épségben, erőben, egészségben halt meg, a hetvenesztendősi emberi korhatár átlépése után. Pedig nemhogy nevetett volna, de még csak nem is mosolygott soha életében. Most tessék aztán döntenie, hogy buskomorak vagy vidámak oldalán van-e az igazság!

Természetesen manapság, a gépkorszak idején, nem maradhatott el a géppel való gyógy mód csodája sem. Alrams Albert amerikai orvostanárt illeti a dicsőség, hogy kitalálta a betegség mivoltát jelző szerkezetet: a „diagnosztizáló-gép”-et. Manapság nagy divatja van a titokzatos sugárzó erőnek, természetesen Alrams tanár gépe is, ilyen rádióaktív — sugárzó erejű — csoda. Annyi a rejtélye az egésznek, hogy a beteg Szászvárosra, vagy Tokioban, vagy akár az Északi sarkon, saját vércseppjébe áztat egy darabka itatós papirost, amit elküld Alrams tanárnak, hogy tegye gépére és a titokzatos sugárzás segítségével mondja meg: mi baja a távol lakó pacienseknek. Ha pedig a beteg tengeren túli kirándulásra szánja magát, ott van Alrams tanár gyógyító-gépe, az „oscilloclast”, az mindjárt ki is kuralja a sugárzó erő felhasználásával.

Hanem elég erről ennyi. Hiszen aki arra a merészségre adná fejét, hogy valamennyi új gyógy mód furcsaságát ismertetni óhajtja, köteteket írhatna teli. Annyi a kísérlet, a jó tanács ebben a kérdésben, hogy a szenvedő emberek rémülten kapnak fejükhöz: melyiket is válasszuk hát a sok kitűnő gyógy mód közül, nehogy valamiképp egészség helyett még betegbe legyünk. Amire aztán csak egy felelet adható: tessék orvoshoz fordulni, aki ugyan csodával nem szolgálhat, de egészséget adhat a tudomány eszközeinek felhasználásával.

Mert amikor a csodaszámba menő gyógy módok prófétái híveket toboroznak, egyről megfelekednek. Ahogy nem hasonlít egymáshoz két emberi arc, nem hasonlít két emberi szervezet sem és ami az egyiknek gyógyszer, a másiknak mérge. Akad ember, akit a nyers gyümölcs fogyasztása erőssé tesz, míg a másik belepusztulhat. Egyiknek a nevetés, a gondtalan jókedv életszükséglet lehet, míg a másiknak ez olyan kényszer, a mibe idegzete felőrölődik. A beteg egyénisége szerint kell megválasztani a gyógyszert, a táplálékot, az életmódot és ehhez csak a hivatásos orvos ért, akit két dolog támogat gyógyító munkájában: a gyakorlatadta tapasztalat és a hosszú időn át leszűrődött tudás.

HIREK.

Régi idők

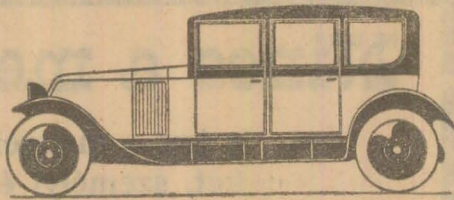
üdvös szokásai kelnek napjainkban életre a liberális atyaistenek jóvoltából, persze nem egészen abban a konzervatív formában, mint századokkal ezelőtt, hanem egy kis liberális patinával befuttatva. Régen úgy volt t. i. hogy királyok lóra ültek, a királyasszony kezével mindentéle jóval feltarisznyált szeredásukat hátukra kapták, a zsebükbe dugtak személyigazolhatás céljára

bál pár darab, képükkel kivert tallért s neki vágtak az uttalan utnak, megkeresni valamelyik völgy mélyén, vagy bővizű forrás mentén tanyázó népüket, hogy meghallgassák panaszukat, hogy igazságot tegyenek, hogy megfenyítsék a vámosokat és dézsaszedőket, amennyiben azok nem a parancs szó és törvény szerint végezték dolgukat, vagy pláne zsebre vágták s nem adták meg a királynak azt ami a királyé. Persze az akkor volt. Ma már sokkal simábban megy az utazás is, személyigazolhatásra sem kell tallért verni, elég ránézni a monstrum nagy és elsőrangú márkájú autókra, vagy pedig a helybeli liberális potentátok kerek, kövér és elégedetten mosolygó arcára, hogy azonnal tisztában legyünk, egy liberális husos fazék legmagasabb jelenlétével. Vaida-Voevod rövid látogatása után, szinte bizonyos volt, hogy a nemzeti szag után, vendégünk jön. Tarescu ur meg is jelent fényes kísérettel s egy papír kosárral, melybe a hű liberálispolgárok kérvényeit és panaszait gyűjtötte össze. Reggeltől késő estik foly a kihallgatás s az ígéretek osztogatása. Oly mennyiségben áradt ki a derék miniszter urból az ígérlet, hogy a kérők seregét az abban való megfulladásától a helybeli nemzeti pártból alakult önkéntes mentők és tűzoltók mentették meg. Kérvényeztek, kunyoráltak a polgármesteri diszes állástól — az erdőkkik és legelőkkikig mindent. Kivétel nélkül meg is lett ígérve. A kérvények feldolgozásával és teljesítésével a sóhivatalt bízták meg, melynek I. sectiója a földi és anyagi természetű kérések teljesítést van hivatva beszólni, míg a II-ik lelki tanácsadó, esetleg ingatagabb honpolgárok megnyugtatására itt helyben is megszerveztetett. A látogatás különben teljesen simán folyt le. A miniszter eltávozott, bizonyosan valamelyik nemzetipárti vezér által megmelegített helyre, a helybeliek pedig az ígéretek hegyén boldog öntudattal várják a beteljesedésnek gyönyörű pillanatát.

— b —

— A bérleti szerződések meghosszabbításának kérdése foglalkoztatja a lakókat. A bukaresti és bukovinai lakók szövetségének egy küldöttsége a napokban a régens-tanács elé járult és kérte a f. év áprilisében lejáró szerződéseknek további meghosszabbítását. Döntés az ügyben még nincsen.

AUTO-RENAULT

A jelenkor legjobban készített és legolcsóbb európai gyártmányú autója. Tartós, nagy ellenálló képességű, gazdaságos, kevés benzin és olaj-fogyasztása miatt.

Részletfizetési kedvezmény!

Megtekinthető:

AUTO-RECORD

M. VIZHÁNYÓ

a Hunyad és Alba Inf. (Alsófehér) megyék egyedélárúsító autókerekeskedelmi vállalatnál

78

ALBA-IULIÁN.

8—10

Március 3.

szombat, 20 és fél órakor
műsoros teremavató a
Kaszinóban.

— A szászvárosi Magyar Kaszinó irodalmi estélye 1928. március 3. Műsor: 1. Felavató beszéd. Tartja Simon Ferenc, a Kaszinó elnöke. 2. Nép dalok. Éneklő a Kaszinó férfikara. 3. Saját költeményeit előadja Gergely Ferenc. 4. Nép dalok. Éneklő saját zongora-kisérettel Berivoy József. 5. Felolvas Faragó Endre, a Kaszinó igazgatója. 6. A Holicsi Cupido. Vigjáték 1 felvonásban, írta Herczeg Ferenc. Szereplők: Cupido, pógányisten: Orbán Bözsi, Miklós, külhonban tanult porcelán művész: Gönczy Pál, Zsófi, tehetséges özege: Debreczeny Mici.

— Az úgynevezett fertályfa ügyében a városi tanács elhatározta, hogy a jogosultak jegyzékét a múlt évben érvényesült elvek szerint állítják össze, tehát csakis azok számíthatnak részesedésre, akik tavaly is kaptak.

— Magyar dalünnep Szászvárosra. A Dévai Református Dalárda a husvéti ünnepeken vendége lesz a szászvárosi református dalárdistáknak. A két testvér dalegyesület közösen nagy monstre hangversenyt rendez. Mondanunk sem kell, hogy a nemrég alakult nagyon jónevű dévai dalárda megtiszteltetéssel fogja fogadni Szászváros magyarsága. Minthogy a testvéri látogatást a mieink is viszonzni fogják Déván, hol a szintén közösen tartandó hangverseny keretében fognak bemutatkozni a dévai magyar közönségnek, azért már előre is kérjük a legodaadóbb erkölcsei és anyagi támogatását a kedves dévai testvérek nagy jelentőségű kezdeményezésének.

— Hunyadvármegye prefektje 2484—1928. sz. alatt tudatja, hogy a helybeli hadkiegészítő parancsnokság nevét megváltotta s hivatalosan ezentul „Cercul de Recrutare Hunedoara” nevezik, egyelőre még Szászváros székhellyel.

— A róm. kath. Népszövetség márc. 11-én tartja II-ik kulturstélyét az iskola termében, a következő műsorral: 1. Ének, harmonium kísérettel: Tulvan Kornélné. 2. A mexikói üldözésekről felolvas: P. dr. Ferenc Vilmos theologiai tanár. 3. Az aszpirin. Egy felvonásos vigjáték Szini Gyulától. Előadják: Ziernstein Adél, Billich Herminke, Tábornszky F., Ferenczy J., Detz K., Hasatschek K., Bercsényi S. 4. Német szavavalat: Borza Lászlóné. 5. A szászvárosi kislány falun. Monolog: Schrammer Bözsi. 6. Éllőkép. I. Az angyali üdvözlés. II. „Atyám legyen meg a Te akaratod”: Jelmann Margit, Beregszász Margit. 7. Dalárda. Kezdeté fél 6 órakor. Tisztelettel kérjük a kedves szülőket a rend érdekében mindaddig, míg a terem újlag meg lesz nagyobbitva, mellőzzék tiz éven aluli gyermekek elhozását, annál is inkább, mivel gyermekek a mamák melletti helyet nem foglalhatják el. Gyermekeké két oldalt, a fal melletti hely. Leghátsó négy sor az ifjuságé.

— Elenyészően csekély 36 pénzügyi tisztviselőt tartóztattak le egy év alatt Romániában sikkasztás, okirathamisítás, lopás és rablás miatt. Ezt a statisztikát nevekkkel együtt leközi a Monitorul Oficial is. Ha nem szedte volna csokorba, a jelenbeni konszolidációs folyamatnak e drágalátos mákvirágait, a hivatalos közlöny, nem is tudtuk volna meg,

hogyan ilyen csekély, alig egy marokra való, diszpukéttal parádézhatunk a világ előtt az állami közpénzek és adóhivatalok egy évi mákvirág kertészetéből. Meg kell elégednünk hát ezzel, az elenyésző csekély, harminchat tűzzel viritó, kacagó virágszállal is, ha a Gondviselés nem adott többet a tavalyi szűk esztendőben. Azaz, hogy mégis! Hátha akadt volna több is?! Mert ezek a dicső virágmagvak jó, kiadós, csiraképes portékák, s mint a gazdasági tapasztalat mutatja, teremnek biz' ezek harmincszor, sőt hatvanszor annyit is, mivel, hogy mindég a legjobb talajba hullanak: Erdély s a kapcsolt részek kövér kánaánjaiba. S hogy mégis ilyen csekély a virágszüret, annak bizonyára az az oka, hogy a főkertészeknek nem volt idejük alaposabban utánna kutatni a keserülapik és bojtórjánok közé meghuzódó mákvirágoknak. A főkertészek a pénzmagért járják ugyanis a kerek világot, ezért hát elégedjünk meg e csöppnyi pukéttal is! És mint elégedett, boldog, vidám adózó honfiak, tüzzük fel a kalapunk mellé, vagy egyenesen dugjuk be a gombjukunkba ezt a kis csokrétát és menjünk ezzel is dalos kedvvel: a közeli politikai majálisra. Mert a konszolidáció már úgy kitavaszkodott, hogy mi dacára a fagyoskodó időnek, nemsokára liberális majálisra mehetünk, hol virágos kedvünkben táncolhatunk a Vintilla szerencsés flótájára, Tatarescu fúrlyájára. Ne busuljunk! Lesz még nekünk több virágunk is. Kivált ha a „Jogtalan vagyonszerzés“ nevezetű düllőben viritó nefelejtseket és estikéket is csokorba fogja szedni a Monitorul. Na de hát addig várjunk türelmesen egy kicsit, mert — lám — a konszolidáció is épen erre vár... vár, mint a szamosujvári vár!

ly. — cz.

— **Halálozás.** Sassler Gyula magánzó, életének 67-ik évében m. hó 28-án súlyos betegségben meghalt. Temetése f. hó 1-én d. u. 4 órakor volt a luth. egyház szertartása szerint nagy részvét mellett.

— **Bólyai János születésének százhuszonötödik évfordulója.** Százhuszonöt esztendeje annak, hogy Bólyai János Kolozsváron napvilágot látott. Nemcsak korának, de az utókornak, sőt jövőnek is ő egyik legnagyobb számtan és mértan tudósa, akinek nevét a legnagyobb tisztelettel, szinte babonás csodálattal emlegetik a művelt nyugat leghiresebb egyetemeken is. Világhírű felfedezéseit egészen fiatal korában fejezte be, de azokat csak 1833-ban tette közzé Marosvásárhelyen. Nagysága csak most ragyog teljes fényben, hogy a külföld leghiresebb tudósai elismerték lángelméjének nagyságát. Nem ő az első magyar tudós, akinek disztelen és szomorú az élete folyása! A világtól teljesen visszavonultan halt meg 1869-ban Marosvásárhelyen.

— **Fürdőrend.** A helybeli kádfürdő bármely csütörtök, péntek, szombaton egész nap és vasárnap délelőtt, a gőzfürdő urak részére bármely szombaton délután van nyitva. Gőzfürdő hölgyeknek március hó 15-én és csütörtöken délután.

— **Panasz a közönség köréből.** A Str. Miron Cristea utca már napok óta a pöcögödör tisztítók fel és levonulási útja s bár a Miron Cristea utca bent van a város közepén, a fenti tisztos testület tagjait senki abban meg nem zavarja, hogy hordóik úrtartalmát ne ennek az utcának a mentén hullassák el. A naponkint előforduló hasonló jelenségek dacára ez utca lakói még sem hajlandók a penetráns büzt, mely átitatta az egész környéket megszokni s ez uton is kérik az illetékeseket az anomáliák megszüntetésére.

— „A lövöldöző szökevény“ c. mult heti tudósításunkhoz pótlólag közöljük felkérésre, hogy a „Korona“ szálló alkalmazottjának Rákoczi Irénnek ébersége és körültekintő figyelme jutatta rendőr kézre a veszedelmes betörőt, ki jelenleg a szebeni hadbírótság börtönében várja méltó büntetését.

— **Időjóslás.** Sirius szerint a hideg, melyet jégtörő Mátyás sem tudott megtörni egész márciusba fog tartani. Hózivatarok s főleg erős éjjeli lehülések lesznek az egész hónapban, melynek csak legutolsó napja fogja a várva-várt tavaszt meghozni.

Cenzurat: de pretorul Dămian.

VIDÉKI

előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy esedékessé vált előfizetési díjaikat a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére postafordultával beküldeni sziveskedjenek. Tisztelettel: a KIADÓHIVATAL.

Légköri zavarok nem bántják,
s a legtökéletesebb
műélvezetben lesz része, ha

Parlophon
grammaphonon

Parlophon
lemezekről

hallgatja otthonában a
világ legnagyobb művészeit.

E világhírű márka gyártmányai
feltűnő olcsó árban a
„Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“
papírkereskedésében kaphatók

Nincs a megyében napilap,

s így a megyei vonatkozású eseményeket, személyi és egyéb híreket, rendeleteket s üzleti vonatkozású hirdetéseket

csakis a megyében megjelenő ujságokból olvashatja.

Rendelje meg a 16 év óta fennálló s a megye minden részébe járó

„Szászváros és Vidéké“-t

Előfizetési ára: Egész évre 240, félévre 120,
negyed évre 60 leu. Hirdetési olcsók!

„ERZSÉBET“-MOZI A KONVIKTUSBAN.

Alapítva 1911-ben. — Ig. váll. Neuvirth György.

Ma vasárnap, f. év március hó 4-én
délután 4 és este 8 órakor:

PEZSGÓ VÉR

Nagy családi dráma a társadalmi
életből. Főszerepben:

PUTTY LYA.

Ezenkívül a kísértő **vigjáték.**

Üzlet-felosztás miatt **cipők**
mélyen leszállított áron árusítanak.
Heinrich Streit's cipőüzlet. 96 1-2

Értesítés! A nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozom, hogy egy elsőrendű hölgy-fodrásznőt alkalmaztam. Becses pártfogást kérve vagyok tisztelettel: **Wachel Frigyes** fodrász. 95 2-3

Tanuló-leányok fölvételnek
Zalányi Berta női-kalap szalonjában
Szászvároson. 91 3-3

Női divat-szalont nyitok folyó év
március hó 1-én Str. N. Filipescu
5. szám alatt, (az uszodával szemben) mely a legmagasabb igényeket is kifogja elégiteni. **Posdina Maria.** 90 3-3

Üzleteladás. 64 éve fennálló üzletemet, előre haladt koromra való tekintettel, eladom vagy bérbeadom. Érdeklődőknek bármikor rendelkezésére áll **Preisich Jakab** cégtulajdonos. 92 3-3

Eladó egy fürdőkád. Megtekinthető a könyvnyomdában.

Uj gramophon-lemezek nagy választékban érkeztek,
Jókai összes művei megvételre kerestetik a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ papírüzletében.